

hold under en almindelig Oberveielse. Jeg paastaar, at der heri ligger en historisk Berettigelse for denne Egn til at faae en Holdeplads ved Fjenneslev, og det er derfor, at jeg frembringer denne Sag. Siden det passerede, saa er der paa Grund af de hyppige Tog paa den vestjællandske Bane anbragt ved Fjenneslev ved Overtjørnsen over Røskilde—Korsør Landevei et Vigespor, saa det vilde være uden synderlig Bekostning at faae en simpel Holdeplads anlagt der. Hvis det nu ikke sker gennem denne Lov, saa tillader jeg at bringe den nuværende ærede Minister den Sag i Erindring og henviser ham til, hvad hans Kontorpersonale maatte vide derom. Jeg er overbevist om, at hans Sekretær ikke vil have glemt den Audienz, som den foranst. Deputation den Gang havde hos Excellencen Steel.

Mit andet Forslag, som jeg nu gaar over til at omtale, har en endnu større historisk Berettigelse, og jeg mener, at det er fuldkommen besøiet efter de lokale Forhold. Det er at faae en Stikbane, som det kaldes, eller en Sidebane ind til Sorø fra den nuværende Banegaard. Jeg vil tillade mig at begrunde dette historisk. Jeg sagde før, at mit Forslag havde en historisk Grundvold, som er stærkere end den ærede Formands Forslags. Jeg vil derved ikke præjudicere disse Forslag, men jeg vil tillade mig at erindre om, hvad der skete den Gang, den vestjællandske Jernbane blev anlagt. Jeg var den Gang i Folkethingets Udvalg om denne Jernbane, og jeg mindes levende, hvad der den Gang passerede. Da forlangte Sorø Kommune, at Jernbanen skulde gaa nord om Sorø, og at Banegaarden skulde være omtrent der, hvor Veien gaar ind til Sorø fra Røskilde—Korsør Landevei. Der vil findes blandt de Dokumenter, som henhøre til den Sag, en Udtalelse fra Kommunalbestyrelsen i Sorø, som gaar ud paa, at den ønskes Banegaarden anlagt i altfald ikke længere borte fra Sorø end ved Byen Pedersborg. Det er muligt, at dette Bilag slet ikke er i Indenrigsministeriet; thi den Lov, som bragte den vestjællandske Bane frem, er ikke gaaet gennem Indenrigsministeriet. Den udkom den 27. Februar 1852 og begrundede Finantsministerens Ret til at afslutte en Kontrakt med et engelsk Selskab om et Jernbaneanlæg med en Rentegaranti fra Staten af indtil 4 pCt., og deraf opstod saa senere det sjællandske Jernbaneselskab. Denne Sag gif altsaa gennem Finantsministeriet som en ren Finantsag, og der, siger jeg, maa der endnu være et Bevis for, at Sorø Kommunalbestyrelse har forlangt at faae en Banegaard nær op til Byen; men

Joy Henderson & Co., der var de engelske Entreprenører, som overtog Jernbaneanlægget, undflog sig for at gaa nord om Sorø og valgte efter deres Ingeniørers Tilraaden at lægge Banen sønden om Sorø Sø. Og saaledes hændte det, at Banen kom saa langt borte fra Sorø, som den er endnu den Dag i Dag. Det viste sig imidlertid allerede lige strax, inden Jernbanen blev aabnet, at Statskassen eller Finantsministeren eller Ministeriet i det Hele taget betragtede sig som pligtig til at skaffe en ordentlig Vei fra Sorø Banegaard til Byen. Der var nemlig et Punkt i Kontrakten mellem de sjællandske Entreprenører og Regjeringen om dette, gaaende ud paa, at Joy Henderson & Co., hvis der blev anlagt en Vei fra det Sted, hvor Sorø Banegaard nu er, og ind til Byen over Søen — thi den Gang var der blankt Vand — skulde betale 10,000 Rdlr. til den danske Statskasse, som Ministeriet kunde bruge til denne Vejs Anlæg. For 10,000 Rdlr. kunde Veien ikke anlægges; thi den skulde gennem Søen, som skulde opfyldes, og den var den Gang langt vandrigere end nu. Der behøvedes derimod 30,000 Rdlr. til, idet Veien ansløges at koste 40,000 Rdlr., og disse 40,000 Rdlr. skaffede Statskassen, fordi Statskassen ansaae sig pligtig til at skaffe en ordentlig Vei i Stedet for en Sidebane, der ikke kunde tilveiebringes, og saa stillede Kultusministeren — det var den Gang Simoni — et Forslag i Folkethinget om, at de 40,000 Rdlr. — jeg tager muligvis Feil, det var kun 30,000 Rdlr. — skulde udredes af Akademiets Kasse, saaledes at Akademiet betalte 20,000 Rdlr. og laante Sorø By 10,000 Rdlr., jeg tror rentefrit og mod, at de skulde tilbagebetales med kun 100 Rdl. om Aaret. Det var Statskassens Offer, som blev bragt paa dette Grundlag af Statens Pligt til at føre Banen ind til Sorø. Denne Pligt kunde ikke opfyldes, fordi der stod i Kontrakten, at naar Veien eller Sidebanen til Sorø ikke var færdig til samme Tid, som den vestjællandske Jernbane blev taget i Brug, bortfalbt Statskassens Ret til at faae de 10,000 Rigsdaler, og saa maatte Veianlægget ske uden Ophold, og det blev ogsaa færdigt, saaledes som det var kontraheret, og Englænderne lod sig afstorte de 10,000 Rigsdaler til Statskassen. Det er muligt, at hele denne store Dokumentfæmning — thi det er en Samling paa henved 1 Mens Høide — ikke findes i Indenrigsministeriet; Sagen gif nemlig alene gennem Kultusministeriet og var den Gang slet ikke i Indenrigsministeriet. Om den er flyttet derhen senere, skal jeg lade være usagt. Men nu naar man